



อัตลักษณ์ร่วมสมัย: การดำรงอยู่ของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

Contemporary Identity: The Existence of the Karen Ethnic Community
of Ban Kluay, Dan Chang District, Suphanburi Province

¹พระปลัด เขตขันธ์ อีสโร, ²พระปลัด ยุทธนา มาลาวีโส, ³สนธยา ลิทธิเกรียงไกร,
⁴ภัทรกุล ศิลปรัตน์, ⁵มณฑกานต์ แป้นกลม

¹Phrapalad Khetkhan Issaro, ²Phrapalad Yuttana Malawong, ³Sontaya Sitthikreangkri,

⁴Phattharakul Silparat, ⁵Monthakant Paenklon

^{1,2,3}วิทยาลัยสงฆ์สุพรรณบุรีศรีสุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

⁴คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

⁵คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^{1,2,3}Suphanburi Srisuvarnabhumi Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya
University

³Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

⁵Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

¹Corresponding author, e-mail: khetkhan.khon@mcu.ac.th

Received: September 16, 2025; Revised: October 10, 2025; Accepted: October 15, 2025



บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสำรวจอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษาการดำรงอยู่อย่างร่วมสมัยภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี และ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พื้นที่วิจัยอยู่ในตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 30 รูป/คน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสำรวจอัตลักษณ์และทุนทางวัฒนธรรมชุมชน แบบสนทนากลุ่มเฉพาะ คณะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลแล้วจึงนำมาวิเคราะห์เพื่ออภิปรายผลและเสนอแนะด้วยการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ผลจากการวิจัยพบว่า ชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย มีวิถีชีวิตและการดำรงอยู่ตามวิถีวัฒนธรรมและประเพณีที่สืบทอดกันมา อันเป็นคุณลักษณะที่เป็นอัตลักษณ์ชุมชน สมาชิกในชุมชนมีความร่วมมือร่วมใจกันอย่างดี บริเวณชุมชนสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมมีลำห้วยไหลผ่าน สามารถการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ ชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วยมีสมาชิกชุมชน ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ประชาชนท้องถิ่น ส่วนงานปกครอง ชมรมการท่องเที่ยว มีส่วนร่วมในการวางแผนทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน เช่น การแต่งกาย การละเล่น ดนตรี ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน และชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยง มีแนวทางพัฒนาชุมชนให้มีที่พักในชุมชนพัฒนาบ้านให้เป็นที่พักสำหรับผู้มาเยือน



ที่สะอาด สะดวก ปลอดภัย แต่คงความเป็นธรรมชาติและมรดกของวิถีวัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยง
สมบูรณ์ พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวผ่านกระบวนการโดยผู้นำชุมชน เพื่อเสริมความเข้มแข็งและการปรับตัว
ร่วมทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ร่วมสมัย; การดำรงอยู่; ชุมชนชาติพันธุ์

Abstract

This research article aims to Study 1) To explore the identity of the Karen ethnic group in the Ban Kluay community, Wang Yao sub-district, Dan Chang district, Suphan Buri province; 2) To study their contemporary existence within a multicultural society; and 3) To present the model for coexistence within this multicultural context. The study was conducted in Wang Yao sub-district, Dan Chang district, Suphan Buri province, with 30 key informants. The primary research tools included a survey on community identity and cultural capital, as well as specific focus group discussions. The collected data was then analyzed, and the findings and recommendations were presented in a descriptive narrative. The research results were found as follows:- The research revealed that the Karen ethnic community of Ban Kluay maintained a way of life and existence based on their inherited culture and traditions, which constituted the community's distinctive identity. Community members demonstrated strong cooperation. The community area, with its suitable topography and a flowing stream, was deemed developable into a cultural tourism destination. Community members, leaders, monks, local sages, local administrative officers, and the tourism club participated in setting guidelines for developing the community's cultural products, such as traditional attire, performances, and music, through community tourism activities. The Karen ethnic community developed a plan to establish community accommodation by converting homes into clean, convenient, and safe lodgings for visitors. These accommodations were intended to retain their natural ambiance and fully reflect the cultural way of life of the Karen people, ready to welcome tourists through a process led by community leaders. This initiative aimed to strengthen and promote sustainable cultural adaptation and co-existence.

Keywords: Contemporary identity; Existence; Ethnic community

บทนำ

จังหวัดสุพรรณบุรีตั้งอยู่ในภาคกลางด้านตะวันตกของประเทศไทย มีแม่น้ำสุพรรณบุรีหรือแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตามแนวยาวของจังหวัดจากทิศเหนือจรดทิศใต้ ลักษณะทั่วไปของพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบสูงโดยอยู่ทางด้านตะวันตกของจังหวัดมีความลาดเทอยู่ประมาณ 0-3 เปอร์เซ็นต์ โดยที่บริเวณเทือกเขาสูงและพื้นที่สลับลอนชันนี้เริ่มตั้งแต่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภออุทุมพร ไชยสิทธิ์ ไปทางเหนือเป็นลูกคลื่นลอนลาดสลับเชิงเขา แต่ทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอด่านช้าง มีสภาพเป็น ลูกคลื่นลอนลาดสลับซับซ้อนจนถึงเทือกเขาสูงชันตั้งเป็นแนวเขาที่ติดกับเทือกเขาตะนาวศรี มียอดเขาสูงสุด คือ เขาเทวดา มีความสูงประมาณ 1,220 เมตรจากระดับน้ำทะเล (สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2563) ด้วยสภาพภูมิประเทศที่เสริมให้จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นศูนย์รวมทางวัฒนธรรมที่มีผู้คนอพยพตั้งถิ่นฐาน



และชาวพื้นเมืองหลากหลายกลุ่มมาอาศัยอยู่ ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีประกอบด้วยชนหลายเชื้อชาติ เช่น ชาติพันธุ์ลาวเวียง ชาติพันธุ์ลาวครั่ง ชาติพันธุ์ละว้า ชาติพันธุ์มอญ ชาติพันธุ์ลาวโซ่ง ชาติพันธุ์กะเหรี่ยง เป็นต้น จังหวัดสุพรรณบุรีอันเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมแห่งหนึ่งในประเทศไทยมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมและประเพณีเป็นลักษณะเด่นของจังหวัดที่สืบทอดมาแต่โบราณการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของจังหวัดสุพรรณบุรีให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่เชื่อมโยงอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน พร้อมทั้งบูรณาการพัฒนาของจังหวัดสุพรรณบุรีกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อการมีประสิทธิภาพในการพัฒนาเชิงพื้นที่ทำให้เข้าถึงประชาชนและทำให้มีพลังของยุทธศาสตร์การพัฒนามากขึ้น โดยสิ่งสำคัญ คือ การบูรณาการทรัพยากรทั้งคน งบประมาณ ของระดับพื้นที่ในการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาร่วมของจังหวัดที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ จังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดไว้ว่า “เกษตรกรรมยั่งยืน เศรษฐกิจเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตดี สังคมมีสุข” (ธวัชชัย วงศ์กรี, 2559)

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นการสร้างคุณค่าจากรากฐานวิถีชีวิต การยกระดับการดำรงชีวิตของสมาชิกชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงให้ดีขึ้น การให้ทั้งความรู้ การฝึกฝนทักษะ การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การประกอบอาชีพการเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเอง (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, 2555) การพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงเริ่มต้นจากการพัฒนาตนเองซึ่งเป็นหน่วยย่อยของสังคม ชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นชุมชนกะเหรี่ยงดั้งเดิมกลุ่มสุดท้ายที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านช่องอย่างมั่นคงตั้งแต่ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่เดิมบริเวณนี้เป็นบริเวณที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่ชาวกะเหรี่ยงเดินทางรอนแรมมาพักที่บริเวณนี้ ต่อมาเริ่มมีการเข้ามาตั้งรกราก โดยเข้ามาประกอบอาชีพเพาะปลูกซึ่งอยู่อย่างพอเพียง (กรมการพัฒนาชุมชน, 2557) นอกจากการทำนาซึ่งได้ผลผลิตมาเป็นข้าว แต่เดิมจะไม่นิยมขายใช้การแลกเปลี่ยน เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนำความเจริญเข้ามามีการปรับตัวให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตแนวใหม่จึงจำเป็นอย่างยิ่ง การปรับตัวจากวิถีชีวิตเดิมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดสุพรรณบุรีที่ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาจังหวัด ดังต่อไปนี้ 1) การเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานเพื่อการแข่งขัน การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) การพัฒนาการท่องเที่ยวและการกีฬา เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางอัตลักษณ์ชุมชนของจังหวัดสุพรรณบุรี 3) การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมสู่ความยั่งยืน และ 4) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี, 2563)

จากข้อมูลดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่อง อัตลักษณ์ร่วมสมัย: การดำรงอยู่ของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในมิติสังคมวัฒนธรรมของชุมชนชาติพันธุ์ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่เมืองขยายเข้ามาสู่ชนบท การปรับตัวภายใต้โครงสร้างอำนาจของรัฐชาติไทยสมัยใหม่และความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเองภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม การเป็นชาวท้องถิ่นสุพรรณบุรีและการเป็นพลเมืองโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาการดำรงอยู่อย่างร่วมสมัยภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี



3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษาดOCUMENT RESEARCH (Document Research) ร่วมกับการสำรวจ (survey) การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (in-depth interview) และการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย มีรายละเอียดประกอบด้วย

1) การศึกษาดOCUMENT RESEARCH (Document Research) เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย จากหนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย บทความวิชาการ บันทึกจากหอสมุดที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม กิจกรรมความสัมพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์และการอยู่ร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย

2) การสำรวจ (survey) ลงพื้นที่เก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแผนที่ชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย อำเภอด่านช้าง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 2 กลุ่ม ประกอบด้วย การสำรวจบริบทชุมชน การสำรวจทางวัฒนธรรมของชุมชน การสำรวจจากผู้นำและปราชญ์ชุมชน สำรวจความสัมพันธ์ในชุมชน การดำรงอยู่ของชุมชน และการสอบถาม/สัมภาษณ์แบบเจาะจง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน

3) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ สมาชิกชุมชนชาติพันธุ์ ได้แก่ สมาชิกชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน

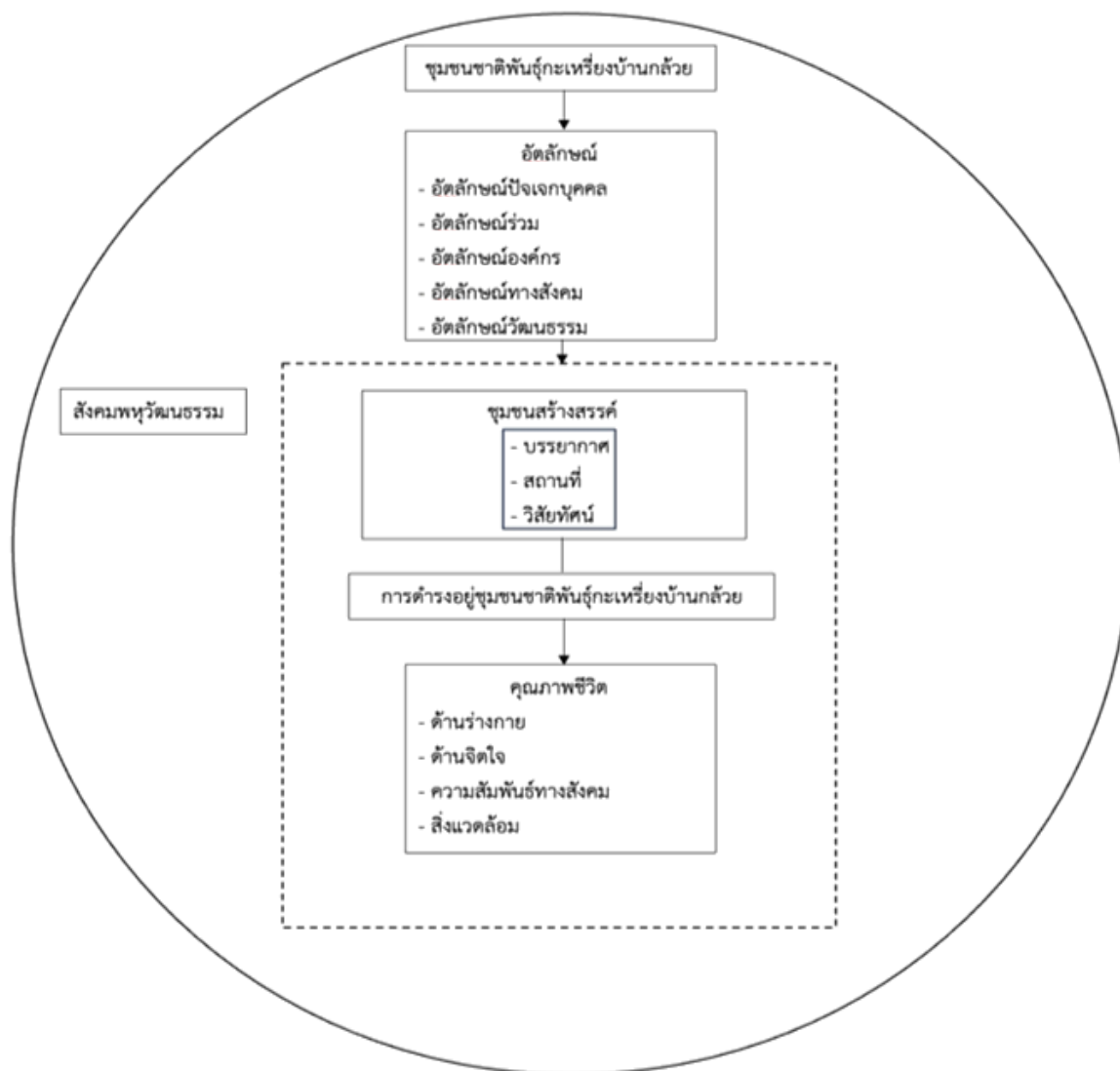
4) จัดกิจกรรมกระบวนการ (Process Activities) สัมมนาเวทีชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

5) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ สมาชิกชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 15 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 8 คน ปราชญ์ชุมชน จำนวน 2 คน ผู้นำทางศาสนา จำนวน 2 รูป รวมทั้งสิ้น 30 รูป/คน เพื่อมาวิเคราะห์อัตลักษณ์ของชุมชนและการอยู่ร่วมกันของชาติพันธุ์

6) จัดกิจกรรมสัมมนาเวทีชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ได้แก่ สมาชิกชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 15 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 8 คน ปราชญ์ชุมชน จำนวน 2 คน ผู้นำทางศาสนา จำนวน 2 รูป รวมทั้งสิ้น 30 รูป/คน เพื่อมาวิเคราะห์อัตลักษณ์ของชุมชนและการอยู่ร่วมกันของชาติพันธุ์ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย 1) การศึกษาดOCUMENT RESEARCH (Document Research) งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือและตำรา 2) แบบสำรวจ 3) แบบสนทนากลุ่ม และแบบสนทนากลุ่มย่อย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบและวิธีวิจัยดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสำรวจอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วยมีคุณลักษณะเด่น เช่น การแต่งกาย เด็กหญิงจะใส่ชุดยาวสีขาว ผู้สูงอายุจะใส่สีเข้มๆ สมาชิกชุมชนมีอัตลักษณ์ชุมชนและวิถีชุมชน มีประเพณีที่สำคัญ จิตใจสามัคคีปรองดอง เหมาะสมต่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่อไปได้ อีกทั้งชุมชนแห่งนี้มีที่ตั้งลำห้วยไหล ผ่าน มีสมาชิกในชุมชนที่มีความร่วมมือร่วมใจกันอย่างดี คณะวิจัยการจัดกิจกรรมต่อทั้ง 2 กระบวนการ และถือว่าประสบความสำเร็จอย่างมาก เพราะสามารถดึงศักยภาพ ความมั่นใจ ความกล้าที่จะก้าวต่อไปอย่างมั่นคง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการดำรงอยู่อย่างร่วมสมัยภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงมีความพร้อมต่อการพัฒนา ทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว สมาชิกชุมชน ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ประชาชนท้องถิ่น ส่วนงานการปกครอง ชมรมการท่องเที่ยว มีส่วนร่วมกันวางแผนทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน เช่น การแต่งกาย การละเล่น ดนตรี ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน



ได้ร่วมกันวางแผนจัดกระบวนการพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด และที่สำคัญต้องสามารถก้าวไปสู่การสร้างฐานรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างมีคุณภาพ สำหรับกระบวนการพัฒนา กิจกรรมนั้น ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับด้วยกัน คือ

1) สำรวจสิ่งที่มีอยู่ ทำให้ผู้วิจัยค้นพบแนวโน้มการพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม จากสิ่งที่เรียกว่าต้นทุนธรรมชาติหรือภูมิสังคมซึ่งมีอยู่ของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงบ้านกล้วย แบบมีส่วนร่วมกัน ได้แก่ ประเพณี และวัฒนธรรมชุมชน

2) สร้างสรรค์ผลงานจากสิ่งที่มี โดยสมาชิกชุมชน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองท้องถิ่น วัด ได้ร่วมกัน ประชุมวางแผนทางการพัฒนาชุมชน พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้วยกระบวนการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการสร้างเงื่อนไข กติกา ที่เป็นข้อตกลง ร่วมกัน

3) พัฒนาศู่การสร้างมูลค่า ในขั้นตอนนี้คณะวิจัย ผู้นำชุมชน ประชาชนชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้ประชุมสัมมนาแบบมีส่วนร่วมเจาะลึก (participant meeting) เป็นการสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาสร้างมูลค่าจากอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ชุมชนและวัฒนธรรมชุมชน เช่น ชาวกระเหรี่ยงบ้านกล้วย ใช้ชีวิตแบบคนในเมือง แต่ยังมีการรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างเหนียวแน่น หรือนิยมซื้อของตามตลาด มากกว่าการไปซื้อที่ห้างสรรพสินค้า

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อพัฒนารูปแบบการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยงในชุมชนบ้านกล้วย ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า แนวทางการพัฒนา ชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยง มีแนวทางพัฒนาชุมชนให้มีที่พักในชุมชนพัฒนาบ้านให้เป็นโฮมสเตย์ที่สะอาด สะดวก ปลอดภัย แต่คงความเป็นธรรมชาติและกลิ่นไอของวิถีวัฒนธรรมกะเหรี่ยงสมบูรณ์เพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวผ่านกระบวนการโดยผู้นำชุมชน เพื่อเสริมความเข้มแข็งและการปรับตัวร่วมทางวัฒนธรรมที่ ยั่งยืนต่อไป ดังนี้

กิจกรรมครั้งที่ 1 คณะผู้วิจัยร่วมกับวัดบ้านกล้วย ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความ ตระหนักรู้ในคุณค่าของอัตลักษณ์ร่วมสมัยของชุมชนตนเอง ในการนี้ได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว สมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว กำนันตำบลวังยาว ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนชุมชน สมาชิกชุมชน เจ้าคณะตำบลวังยาว และเจ้าอาวาสวัดบ้านกล้วย ร่วมกันจัด กิจกรรมแลกเปลี่ยนเพื่อสังเคราะห์ศิลปวัฒนธรรมที่ควรพัฒนาต่อ ควรปรับปรุง ควรปรับเปลี่ยน หรือควร ปรับสภาพให้พื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอนุรักษ์เพื่อเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน

กิจกรรมครั้งที่ 2 กิจกรรมกระบวนการเสริมพลังบวกสร้างความภูมิใจในความเป็นอัตลักษณ์ ของชุมชน คณะผู้วิจัยได้จัด กิจกรรมนี้ขึ้นในระหว่าง วันที่ 25-26 เมษายน 2567 ณ อาคารเอนกประสงค์ วัดบ้านกล้วย โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่ได้วางแผนไว้แล้วนั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประสานเชิญ ประธานชมรมท่องเที่ยว อำเภอด่านช้างเข้าร่วมกิจกรรมนี้ด้วย มีรายละเอียดดังนี้ ในการนี้นายองค์การ บริหารส่วนตำบลวังยาว ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาชุมชนกะเหรี่ยงบ้านกล้วย ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม โดยกิจกรรมดังกล่าวมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชุมชนกันระหว่างนิสิต วิทยาลัยสงฆ์สุพรรณบุรีศรีสุวรรณภูมิกับชุมชน เพื่อลดความกังวลใจและเพิ่มความมั่นใจในคุณค่าของ อัตลักษณ์ของชุมชนตนเองที่มีอยู่อย่างเต็มเปี่ยม



อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า อัตลักษณ์และวิถีชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มอาจเป็นเพราะความเชื่อที่แตกต่างประเพณี วัฒนธรรมและความเป็นมาของตนอัตลักษณ์ของกลุ่มบุคคลยังสื่อถึงความแตกต่างของวิถีชีวิตในมิติประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรม (Cultural History) ที่เป็นองค์รวมอันซับซ้อนกันของความรู้ความเชื่อ ศิลปกรรม กฎหมาย ประเพณี ความสามารถและลักษณะนิสัยอื่นๆ ที่คนได้รับมาในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมได้อย่างดี (อคิน รพีพัฒน์, 2551) กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนา ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่อไปได้อีกทั้งอาจเป็นเพราะชุมชนแห่งนี้มีภูมิสังคมที่สำคัญสอดคล้องกับแนวคิดการบริหาร จัดการความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ชีวภาพ วิถีชีวิต ประเพณี ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม ในการพัฒนาภูมิสังคมจำเป็นต้องใช้ภูมิปัญญาของสมาชิกในชุมชนร่วมกับการพัฒนาชุมชน ให้สามารถดำเนินไปด้วยกัน (ศิริพันธ์ นันธุนาพันธ์และคณะ, 2561) สำหรับการพัฒนาชุมชนที่มีอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ พระมหาพรชัย สิริโร และคณะ (2560) เรียกว่าอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม เป็นลักษณะของอัตลักษณ์ร่วมระหว่างอัตลักษณ์ส่วนบุคคลกับอัตลักษณ์ทางสังคมที่เปิดโอกาสการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเป็นการไปท่องเที่ยว เพื่อการเรียนรู้หาประสบการณ์และความบันเทิงโดยนักท่องเที่ยวเห็นว่าคนท้องถิ่นที่ไปเที่ยวนั้นมีวัฒนธรรมที่แปลกโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ จนสามารถดึงดูดใจให้ไปท่องเที่ยวได้ อย่างไรก็ตามการพัฒนาภูมิสังคมจำเป็นต้องใช้ภูมิปัญญาของสมาชิกในชุมชนร่วมกับการพัฒนาชุมชน ให้สามารถดำเนินไปด้วยกันตามแนวทาง (วีรณัฐ วอนแก่นน้อย, 2560)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ศึกษาการดำรงอยู่อย่างร่วมสมัยภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในชุมชน ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีลักษณะการเก็บรวบรวมข้อมูลทางวัฒนธรรม ภาษา เชิงการศึกษาเรียนรู้ สำหรับชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงมีความพร้อมต่อการพัฒนาสมาชิกชุมชน ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ปราชญ์ท้องถิ่น ส่วนงานการปกครอง ชมรมการท่องเที่ยว มีส่วนร่วมกันวางแผนทางการพัฒนาการดำรงอยู่ร่วมสมัยภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของชุมชน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะความพยายามนำมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนที่เป็นทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเพ็ญพรรณ เพ็ญพลอย (2563)

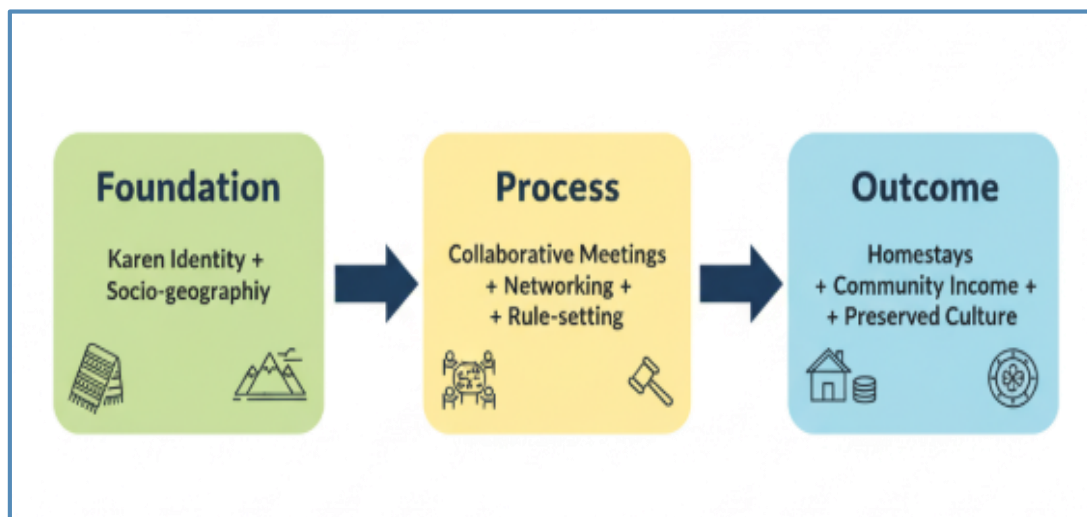
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พัฒนารูปแบบการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยสมาชิกชุมชน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองท้องถิ่น วัด ได้ร่วมกันประชุมวางแผนทางการพัฒนาชุมชนทางวัฒนธรรม เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้วยกระบวนการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการสร้างเงื่อนไข กติกา ที่เป็นข้อตกลงร่วมกันจึงเป็นไปได้เพราะความสัมพันธ์ญาติพี่น้องการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชน เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนสะท้อนอัตลักษณ์ภูมิปัญญา วิถีชีวิตดั้งเดิมในการส่งเสริมให้ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนก้าวต่อไปข้างหน้า ซึ่งทุกฝ่ายจึงต้องร่วมมือกันเพื่อคงไว้ซึ่งคุณค่าทางวัฒนธรรม (ชนัญ วงษ์วิภาค, 2548) การพัฒนาที่ดีจำเป็นต้องมีแนวคิด หลักการ กระบวนการ และวิธีการปฏิบัติ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา ตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม เน้นการตัดสินใจหรือความคิดเห็นจะต้องเป็นกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่และไม่ขัดแย้ง ต่อความเชื่อต่างๆ ในชุมชน การพัฒนาชุมชนให้มีที่พักในชุมชน พัฒนาบ้านให้เป็นโฮมสเตย์ที่สะอาด สะดวก ปลอดภัย แต่คงความเป็นธรรมชาติและวิถีถิ่น



ของวิถีวัฒนธรรม เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การสร้างเครือข่ายนั้นจะทำให้มีการติดต่อ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ การสร้างเครือข่ายควรสนับสนุน

องค์ความรู้ที่ได้

คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากกระบวนการทำกิจกรรมออกมาเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้กับการพัฒนาชุมชนอื่นๆ ซึ่งง่ายต่อการทำความเข้าใจและการนำไปใช้ ตามภาพโมเดล Karen Community Sustainable Development Model ดังนี้



ภาพที่ 2 Karen Community Sustainable Development Model

แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงแบบเป็นขั้นตอน จากรากฐาน คือ อัตลักษณ์กะเหรี่ยง และภูมิสังคม เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา ในการใช้ชีวิตที่สอดคล้องกับความเจริญและ กระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง นำไปสู่กระบวนการปรับตัว ด้วยกิจกรรมการประจุมร่วมกัน การสร้าง เครือข่าย และการกำหนดกติกาที่ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์สุดท้ายที่ยั่งยืน เช่น การสร้างโฮมสเตย์ การสร้าง รายได้ชุมชนและการคงอยู่ของวัฒนธรรมชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเพื่อการพัฒนา เรื่อง “อัตลักษณ์ร่วมสมัย การดำรงอยู่ของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยง บ้านกล้วย อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี” คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอัตลักษณ์ชุมชนชาติพันธุ์ท้องถิ่นที่ห่างไกล ความเจริญ ควรมีกระบวนการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการฟื้นฟูส่งเสริมการสร้างคุณค่าของอัตลักษณ์ ชุมชนบนพื้นฐานชาติพันธุ์ให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจชุมชน สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์ ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำให้เป็นระบบมีรูปแบบอย่างชัดเจนและมีความต่อเนื่อง ต่อไป

2) สำหรับภาคประชาชน สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ การพัฒนาอัตลักษณ์ชุมชนและการเสริมสร้างคุณค่าของวิถีชีวิต ร่วมมือกันลด เลิก การสร้างความแตกต่าง



บนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ที่ควรเท่าเทียมกัน อย่างต่อเนื่องทั้งภายนอกและภายในชุมชนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาประเด็นการพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้การพัฒนาอัตลักษณ์ชุมชนในพื้นที่อื่นๆ เพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

กรมการพัฒนาชุมชน. (2557). *การพัฒนาชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในจังหวัดสุพรรณบุรี*. กรุงเทพฯ: กรมการพัฒนาชุมชน.

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. (2555). *สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดสุพรรณบุรี*. กรุงเทพฯ: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล.

โกวิท พวงงาม. (2539). *การศึกษารูปแบบและแนวทางการเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

ชนัญ วงษ์วิภาค. (2548). *การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธวัชชัย วงศ์กรี. (2559). *การศึกษาชุมชนชาติพันธุ์ในจังหวัดสุพรรณบุรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น.

พระมหาพรชัย สิริวิโร และคณะ. (2560). *การศึกษาวិเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เพ็ญพรรณ เพื่องฟูลอย. (2563). *การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่และกระบวนการของชุมชนสร้างสรรค์ในสังคมไทย*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วีรณัฐ วอนแก่นน้อย และคณะ. (2560). *ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการป่าชุมชนบ้านหินขาว อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ศิริพันธ์ นันสุนานนท์ และคณะ. (2561). *ภูมิสังคมทางวิถีชีวิตและคุณค่าของพื้นที่สาธารณะต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ชุมชนน้ำ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี. (2563). *การส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬาในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี*. สุพรรณบุรี: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี.

สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี. (2563). *แผนพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2561-2565*. สุพรรณบุรี: สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี.

อดิน รพีพัฒน์. (2551). *วัฒนธรรมคือความหมาย: ทฤษฎีและวิธีการคิดของคลิฟฟอร์ด เกียร์ซ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

